

dosarul nr. 3ra-60/19

prima instanță: Judecătoria Centru, mun. Chișinău (S. Tizu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Iu. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov)

ÎNCHEIERE

23 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Maria Ghervas
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău, reprezentați de Cristina Damian, și de Olga Bondarciuc, reprezentată de avocatul Lilia Dobre,

în cauza de contencios administrativ depusă de Olga Bondarciuc împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Societatea cu răspundere limitată „SG Media M1” cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Olga Bondarciuc, a fost casată hotărârea din 26 aprilie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău și a fost emisă o hotărâre nouă de respingere a acțiunii,

c o n s t a ț ă:

La data de 02 septembrie 2015, Olga Bondarciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu SRL „SG Media M1”, cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că în apartamentele nr. xxxxx din str. xxxxx, amplasate la etajul 10 al blocului locativ, activează compania SRL „SG Media M1” și anume, postul de televiziune „MBC”. Dânsa, este proprietara apartamentului nr. xxxxx, care este situat deasupra apartamentului nr. xxxx.

A invocat Olga Bondarciuc că la 15 mai 2015, printr-o cerere adresată Primăriei mun. Chișinău, a solicitat eliberarea informației despre faptul dacă SRL „SG Media M1” dispune de autorizație de funcționare în blocul locativ amplasat în str. xxxxx și dacă poate funcționa un post de televiziune în incinta unui bloc locativ. La data de 29 iunie 2015 a primit răspunsul Direcției generale comerț, alimentație publică și prestări servicii a Consiliului municipal Chișinău nr. 01-16/05-532 din 02 iunie 2015, potrivit căruia prin Autorizația de schimbare a destinației nr. 07a/14 din 31 ianuarie 2014, destinația apartamentelor xxxxx, a fost schimbată din locativă în nelocativă (studio, atelier de creație). Totodată, i s-a comunicat că Primăria mun.

Chișinău nu eliberează autorizații de funcționare pentru activități în domeniul telecomunicațiilor.

Reclamanta a susținut că niciunul din locatarii blocului din str. xxxxx nu și-a dat acordul la eliberarea autorizației de schimbare a destinației apartamentelor, contrar pct. 32 din Regulamentul privind autorizarea funcționării și schimbării destinației construcțiilor și amenajărilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306 din 30 martie 2000, care prevede expres necesitatea acordului coproprietarilor, vecinilor afectați la schimbarea destinației construcțiilor. Faptul dat se probează și prin procesul-verbal al adunării generale a Asociației Coproprietarilor în Condominiu nr. 55/248 din 21 mai 2015, la care s-a decis unanim de a fi luate măsurile de rigoare în vederea interzicerii funcționării companiei SRL „SG Media M1” în blocul locativ, deoarece activitatea acesteia periclitează sănătatea și traiul liniștit al locatarilor. Or, în incinta apartamentelor nr. xxxxx sunt instalate utilaje necesare televiziunii, amplasarea cărora este interzisă într-un bloc locativ.

A invocat Olga Bondarciuc că la 15 iulie 2015 s-a adresat cu cerere prealabilă către Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, solicitând anularea Autorizației de schimbare a destinației nr. 07a/14 din 31 ianuarie 2014. La 03 august 2015 a primit răspunsul Direcției generale comerț, alimentație publică și prestări servicii a Consiliului municipal Chișinău nr. 21/1232 din 27 iulie 2015, prin care cererea sa a fost respinsă ca fiind tardivă.

A solicitat reclamanta anularea Autorizației de schimbare a destinației nr. 07a/14 din 31 ianuarie 2014, prin care s-a schimbat destinația apartamentelor nr. xxxxx, precum și a încăperii auxiliare cu suprafața de 44,1 m.p., proprietate a SRL „SG Media M1”, din locativă în nelocativă (studio, atelier de creație), ca fiind eliberată cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare.

Prin hotărârea din 26 aprilie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

La data de 28 aprilie 2016 Olga Bondarciuc a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 23 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Olga Bondarciuc și a fost menținută hotărârea din 26 aprilie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău.

La data de 22 ianuarie 2018, Olga Bondarciuc a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 23 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 26 aprilie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 25 aprilie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Olga Bondarciuc, a fost casată decizia din 23 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Olga Bondarciuc, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost pronunțată o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată depusă de Olga Bondarciuc a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La data de 27 noiembrie 2018, Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău, reprezentați de specialistul superior al Direcției Asistență Juridică, Damian Cristina, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel greșit a respins acțiunea ca fiind nefondată, pe când prima instanță just a concluzionat că acțiunea Olgăi Bondarciuc este depusă cu omiterea termenului de prescripție.

La data de 06 decembrie 2018, Olga Bondarciuc, reprezentată de avocatul Lilia Dobre, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la emiterea deciziei a aplicat eronat normele de drept material, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea, precum și a apreciat arbitrar probele administrate la caz.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În același context, în conformitate cu art. 100 alin. (1), coroborat cu art. 389 alin. (4) CPC, comunicarea eficientă a hotărârii judecătorești, prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act, poate fi considerată publicarea acesteia pe pagina web a instanței judecătorești.

Cu toate acestea, pentru a evita un formalism excesiv, instanțele de judecată trebuie să țină cont de personalitatea celui ce contestă și dacă persoana interesată a fost reprezentată de o persoană cu studii în domeniul juridic sau de un avocat pe parcursul procedurilor judiciare.

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, fără îndoială, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (cauzele Nicolae Popa versus România, 09 decembrie 2014, parag. 16, Tence versus Slovenia, 31 mai 2016, parag. 31). Mai mult, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (cauzele Ponomaryov versus Ucraina, 03 aprilie 2008, parag. 41, Ustimenko versus Ucraina, 20 octombrie 2015, parag. 47).

Instanța de recurs observă că, pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel, recurenții Consiliul municipal Chișinău și Primăria mun. Chișinău nu s-au prezentat în ședințele de judecată, deși au fost citați legal, fapt confirmat prin avizele de recepție a citațiilor (f.d. 211-212, vol. I), iar recurenta Olga Bondarciuc în ședința instanței de apel a beneficiat de serviciile avocatului, Lilia Dobre.

Din materialele dosarului rezultă că, Olga Bondarciuc, reprezentată de avocatul Lilia Dobre, a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului deciziei instanței de apel din 18 septembrie 2018, iar Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău au cunoscut despre examinarea cauzei în instanța de apel.

La data de 20 septembrie 2018 decizia din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe pagina web „Portalul instanțelor naționale de judecată”.

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că, la data de 18 octombrie 2018 decizia integrală a instanței de apel a fost expediată participanților la proces (f. d. 240, vol. I).

Revenind la verificarea respectării art. 434 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, Olga Bondarciuc, reprezentată de avocatul Lilia Dobre, care a anexat la cererea de recurs copia plicului și a scrisorii de însoțire prin care confirmă data recepționării deciziei integrale a instanței de apel la 10 octombrie 2018 și la data de 06 decembrie 2018 a depus cererea de recurs.

La caz, se reține că, în hotărârea *Gurzhy versus Ucraina* (01 aprilie 2008), în care reclamantul nu a primit copii ale hotărârilor judecătorești care i-au fost transmise de instanța locală prin poștă obișnuită, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a considerat că, a fost chemată să examineze nu numai ce măsuri au fost luate de autoritățile judiciare pentru a se asigura că reclamantului i-au fost comunicate cu promptitudine deciziile, dar și acțiunile pe care reclamantul le-a luat pentru a se informa cu privire la evoluția procedurilor sale.

Actele cauzei, însă, denotă faptul că, recurenții nu au întreprins careva acțiuni concrete de a afla soarta dosarului din momentul pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel din 18 septembrie 2018 până la momentul depunerii cererilor de recurs.

După cum s-a menționat, la data de 20 septembrie 2018 decizia din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe pagina web „Portalul instanțelor naționale de judecată”. Cauza dată poate fi găsită pe www.cac.instante.justice.md, în rubrica hotărâri, după numărul dosarului 02-3a-10013-07052018.

În ceea ce privește plasarea hotărârilor judecătorești pe pagina web sus-menționată, instanța de recurs precizează că, această modalitate este prevăzută expres în pct. 7 și 8 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.658/30 din 10 octombrie 2017.

Conform acestor puncte, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni. Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanței de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili.

Regulamentul respectiv a intrat în vigoare la data de 24 noiembrie 2017 și a fost mediatizat pe larg datorită reintroducerii posibilității justițiabililor de a căuta hotărârea judecătorească după numele părților pe dosar.

În plus, conform pct. 17 din același Regulament, hotărârile judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul unic al instanțelor de judecată, în regim real.

Totuși instanța de recurs evidențiază că, orice risc de eșec tehnic în transmiterea documentelor prin această metodă, care este demonstrată, ar trebui să fie suportat de autoritatea care a efectuat acțiuni de acest gen.

Cu titlu subsidiar, instanța de recurs notează că, conform unei jurisprudențe constante, instanțele de judecată publică, în mod sistematic, actele lor de dispoziție pentru o bună administrare a justiției. De altfel, o atare posibilitate de a aduce la cunoștință hotărârile judecătorești a fost completată prin Legea nr. 17 din 05 aprilie 2018, care este aplicată din 01 iunie 2018. Or, după modificări, art. 389 alin. (4) CPC prevede că, decizia integrală se întocmește în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești.

Sub acest aspect, completul de judecată constată că, nu există dubii cu privire la veridicitatea informației prezentate mai sus și, anume, că, la data de 20 septembrie 2018 a fost plasată decizia Curții de Apel Chișinău pe pagina web sus-citată.

În plus, un raționament aparte al instanței în susținerea poziției sale constă în faptul că, Consiliul municipal Chișinău și Primăria mun. Chișinău au fost reprezentați de către specialistul superior al Direcției asistență juridică, Cristina Damian, care este o persoană abilitată și calificată, iar recurenta Olga Bondarciuc a fost reprezentată de către avocatul, Lilia Dobre, care sunt persoane abilitate și calificate, conform art. 1 al Legii cu privire la avocatură, să pledeze și să acționeze în numele clienților lor, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții lui. Astfel, aceștia au fost în măsură să cunoască că, toate hotărârile judecătorești, cu excepțiile prevăzute de Regulamentul sus-citat, sunt publicate pe portalul instanțelor de judecată. La fel, aceștia au știut cerințele art. 434 CPC și modalitatea de publicare a hotărârilor, iar, după caz, trebuiau să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate.

Având în vedere cele menționate supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, termenul de declarare a recursului a început să curgă de la data de 20 septembrie 2018 și a expirat la data de 20 noiembrie 2018.

Contrar celor stabilite, instanța de recurs învederează că, recursurile au fost înregistrate la grefa Curții Supreme de Justiție la data de 27 noiembrie 2018 și 06 decembrie 2018.

Exigențele cuprinse în alin. (2) al art. 434 CPC prevăd că, omiterea intervalului sus-menționat chiar și cu o singură zi nu poate constitui o excepție de la regula generală, specificând clar că, este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Suplimentar la cele expuse, având în vedere dovezile din dosar, instanța de recurs subliniază că, instanța de apel a publicat în mod eficient decizia din 18 septembrie 2018, iar lipsa unor acțiuni concrete de a afla soarta dosarului din momentul pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel până la momentul depunerii cererilor de recurs demonstrează că, recurenții nu au depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a afla motivele admitterii apelului declarat de

către Olga Bondarciuc, reprezentantă de Lilia Dobre (cauza Karakutsya versus Ucraina, 16 februarie 2017, parag. 60, 61).

Instanța de judecată consideră că, nerespectarea termenului de declarare a recursului a fost cauzat în întregime de comportamentul recurenților și al reprezentanților acestora.

În aceeași ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, situații similare au fost deja examinate în hotărârile Popov versus Moldova (nr. 2), (06 decembrie 2005, parag. 53), Melnic versus Moldova (14 noiembrie 2006, parag 40 și 41) sau Dacia SRL versus Moldova (18 martie 2008, parag. 77), în care s-a constatat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Luând în considerare cele invocate, instanța de recurs constată că, Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău, reprezentați de către Cristina Damian și Olga Bondarciuc, reprezentată de avocatul Lilia Dobre, au depus cererile de recurs în afara termenului de 2 luni prevăzut în art. 434 alin. (1) CPC.

În atare situație și în conformitate cu art. 433 lit. b) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la articolul 434.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău, reprezentați de către Cristina Damian și Olga Bondarciuc, reprezentată de avocatul Lilia Dobre, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile declarate de către Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău, reprezentați de Cristina Damian și Olga Bondarciuc, reprezentată de avocatul Lilia Dobre, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru